

Petr Petkov, *Financování protitureckého tažení roku 1566 z berní královských měst a poddanské Soběslavi*, České Budějovice 2016, 71 s. (Bakalářská práce Pedagogické fakulty JU v Českých Budějovicích)

Posudek vedoucího bakalářské práce

Přestože se vojenská tažení habsburských panovníků proti tureckému nepříteli v 16. století opakovaně stala předmětem badatelského zájmu historiček a historiků, stranou pozornosti zpravidla zůstávalo jejich finanční zajištění. Zatímco průkopnická práce Tomáše Sternecka podrobně osvětlila berní zatížení Brna za dlouhé války s tureckým sultánem, pro české prostředí s výjimkou starších statí Věry Pickové nebyly obdobné výzkumy k dispozici. V naznačeném historiografickém kontextu bylo třeba ocenit volbu tématu bakalářské práce i jeho ukotvení v badatelsky málo využívaných pramenech, které byly vydány ve výtazích v Regestech fondu Militare.

Základní faktografický přehled o habsbursko-tureckých konfliktech v 16. století získal autor práce ze standardních titulů starší i novější odborné literatury, jejímž hodnocení obligatorně věnoval úvodní kapitolu. Vyzdvihnout je třeba autorovu snahu o popsání příčin nového střetu mezi Habsburky a sultánem roku 1566, jeho průběhu a vojenské taktiky. Klíčová kapitola o podílu královských měst na financování tažení představuje podrobnou (leckdy zbytečně popisnou) analýzu jejich předpokládaných výdajů, ať šlo o berně podle odhadu výše majetku, počtu vyslaných vozů a koní i vynucené půjčky peněz královské komoře. Autor vhodně kombinoval výpověď normativních ukazatelů ze sněmovních usnesení se svědectvími o hmotném a finančním zatížení jednotlivých královských měst.

Příští výzkum jistě nevystačí s obrysovým popisem berního zatížení ve městech podle výpovědi vydaných pramenů, ale bude pronikat do vnitřního organismu výběru berní v jednotlivých lokalitách. To Petr Petkov ilustrativně ukázal na případě poddanského města Soběslavi, kde se dochoval cenný berní rejstřík z roku 1566, který mu umožnil odhalit metody výběru a stanovit jeho výši. Při jeho analýze prokázal svou schopnost pracovat s paleograficky nesnadným pramenem. Jelikož sám autor v závěru svého spisu oprávněně předpokládal, že podobné rejstříky se dochovaly také pro jiná města, přímo tak naznačil další badatelské perspektivy. Právě o nich by mohl blíže hovořit při obhajobě své práce.

Bakalářská práce vykazuje dobře promyšlenou kompozici, je psána čtivě, po jazykové, stylistické a formální stránce obsahuje pouze menší prohřešky (např. 9, 12-15, 21, 50, 59, 63-64, 66, 68). Na několika místech se objevily slabiny autora ve znalostech reálií

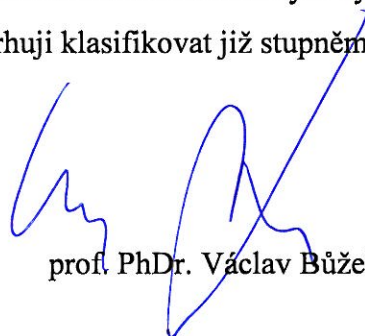
předbělohorské doby (např. s. 66 – „městští občané“), více pozornosti by si jistě zasloužily odkazy na konkrétní stránky citovaných děl.

Navzdory dílčím pokusům autora o interpretaci historických faktů považuji za největší nedostatek předloženého spisu převládající popis. Že si Petr Petkov dokáže najít cestu ke kladení otázek a interpretaci poznatků v širším společenském kontextu, to prokázal zvláště ve výkladu o berním zatížení v Soběslavi, přestože také poznání dopadu protitureckého tažení do ekonomiky tohoto poddanského města by si vyžádalo od autora hlubší ponor do pramenů, více trpělivosti při hledání dalších interpretačních souvislostí a soustředěného promýšlení zjištěných faktů.

Bakalářskou práci Petra Petkova doporučuji k obhajobě a vzhledem k uvedeným výhradám převážně metodického a interpretačního charakteru ji navrhuji klasifikovat již stupněm

velmi dobře.

České Budějovice 22. 08. 2016

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.